

Europese boeren positief

Het noordwesten van Europa kan nog rekenen op een flinke groei in de melkveehouderij. Dat blijkt uit een enquête onder de 487 melkveehouders van de European Dairy Farmers. Tijdens hun congres in juni in Groningen, waarschuwden zij Nederlandse melkveehouders niet te voortvarend te investeren: zorg voor een lage kostprijs dan kun je schommelingen in de melkprijs beter opvangen.

ing. Alice Booij

Europese melkveehouders waren tussen 18 en 20 juni in Nederland voor het congres van de European Dairy Farmers (EDF). Ze bespraken de toekomst in de melkvee-

houderij en lieten tijdens de bedrijfsbezoeken hun licht schijnen over de Nederlandse strategie: investeer niet teveel, hou de bedrijfsvoering simpel en goedkoop. Dan kun je prijs- en ook politieke schommelingen opvangen.

De 487 deelnemers (zie tabel 1) in het netwerk werkten bovendien mee aan een enquête om hiermee een gezamenlijk beeld van de toekomst te krijgen. Over het algemeen waren de verwachtingen voor komende jaren kritisch positief. De gemiddelde melkprijs bij de EDF-melkveehouder aan het begin van het jaar lag op 38,7 eurocent per kilo melk. Daarbij zijn de melkveehouders in het noorden van Europa optimistischer en daarmee is hun ambitie om het bedrijf verder uit te breiden ook groter. Ze verwachten de komende

acht jaren een melkprijsstijging van zo'n 1,3 cent per kilo melk en een kostprijsstijging van 0,8 cent per kilo melk (zie figuur 1). Dat laatste vooral door hogere huurprijzen van het land. Het komt neer op een prijsstijging van jaarlijks zo'n 3 procent. Dit jaar zal de melkprijs volgens EDF-verwachtingen nog oplopen naar 40 tot 41 cent.

3 x zoveel groei

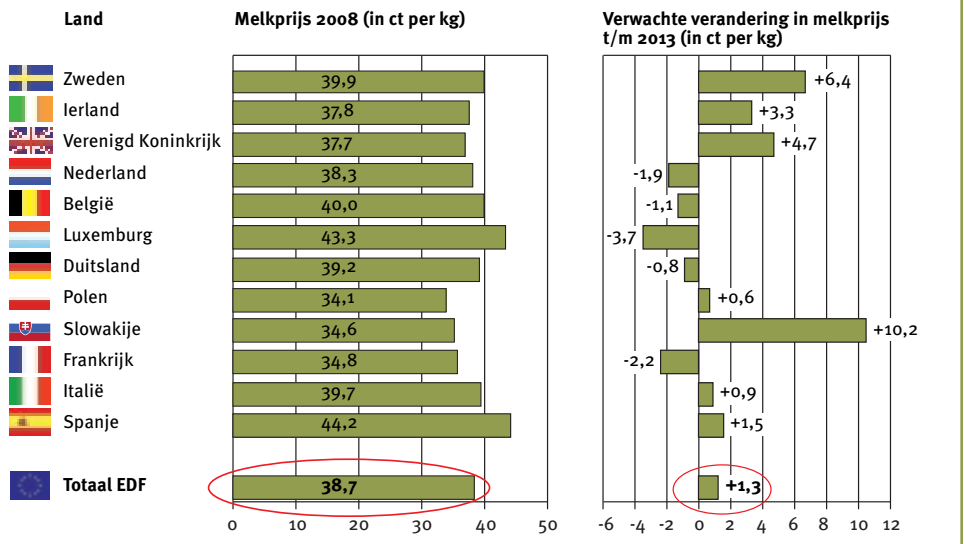
De EDF-bedrijven zijn de afgelopen 16 jaar gemiddeld met bijna 50 koeien per bedrijf gegroeid. Voor de komende vijf jaar staat nog een uitbreiding gepland van zo'n 40 koeien. Opvallend is dat melkveehouders die pessimistisch zijn over de melkprijs harder willen groeien. Ook grotere bedrijven groeien harder in aantallen, maar procentueel gezien is de groei bij de grote en de kleinere bedrijven gelijk. Regionaal zijn wel verschillen waar te nemen. Nederland heeft een extreme groeiwens, in het noorden van Nederland willen veehouders zelfs

EDF: 144 koeien gemiddeld

De 487 melkveebedrijven uit het netwerk van de European Dairy Farmers (EDF) hebben gemiddeld per bedrijf 144 melk-koeien. Ook de 36 Nederlandse bedrijven die in dit netwerk zijn opgenomen hebben deze bedrijfsgrootte. De grootste bedrijven zijn te vinden in Slowakije met 423 koeien. Frankrijk is met 101 bedrijven het best vertegenwoordigd. Daarnaast komen de melkveehouders uit Zweden, Ierland, Verenigd Koninkrijk, België, Luxemburg, Duitsland, Polen, Italië en Spanje.

Figuur 1

Melkrijzen in 2008 en verwachte verandering in melkprijs t/m 2013.

over zuivel

verdubbelen (naar 289 koeien) voor 2013. In het noorden van Europa (inclusief Zweden en Duitsland) zullen de investeringen voor de komende twee jaar zo'n 5.000 euro per koe bedragen. In het zuiden van Europa blijft dit bedrag steken op 1.000 tot 2.000 euro per koe. EDF trok hieruit de conclusie dat de diversiteit tussen bedrijven zal toenemen. Daarbij zal het aantal koeien per hectare de groeiambitie in de intensieve landen temperen. Hier wordt met name bedoeld op landen als Ierland, Italië en Nederland, die de hoogste veebezetting per hectare hebben en daarmee ook de hoogste huurprijzen voor land binnen Europa.

EDF stelde haar leden ook de vraag wat zij als de belangrijkste risicofactoren voor de melkveehouderij zien. De melkprijs noemen de boeren als meest onzekere factor, gevolgd door de voerprijzen. Opvallend genoeg noemen ze dierziekten als derde risicofactor voor hun inkomen in de toekomst. Om deze risicofactoren te beperken zeggen de melkveehouders dat ze meer zullen gaan samenwerken met partners, waaronder de zuivel en ook voer- en veeleveranciers. Als voorbeeld noemen ze het afsluiten van melkcontracten over langere perioden om zo verzekerd te zijn van een stabiele melkprijs. Met name in andere landen dan Nederland hebben melkveehouders te maken met kortlopende contracten voor de afzet van hun melk. 41 procent van de EDF-leden heeft een contract met een termijn tussen 0 en 6 maanden. Deze veehouders zijn op zoek naar langduriger afspraken.

Mondjesmaat investeren

De meeste EDF-melkveehouders investeren momenteel mondjesmaat. Ze gebruiken de extra opbrengsten van de hogere melkprijs vooral om geld te sparen dat ze in slechte tijden weer kunnen gebruiken en wellicht hard nodig hebben. Terugbetalen van leningen is voor hen tweede keus, op de derde plaats komt investeren in het eigen bedrijf, wat de voorkeur heeft boven investeren in andere bedrijfstakken. Kleinere bedrijven gebruiken de extra inkomsten om ook wat meer privé te besteden te hebben. Daarbij zien bedrijven tot 50 melkkoeien hun bedrijf als een alternatief voor een bank. Overigens zetten alle EDF-leden in op verdere specialisatie van hun melkveetak. Diversificatie is alleen een optie voor enkele grootschalige melkveebedrijven.

LAGE KOSTPRIJS

Goedkope stallen houdt de kostprijs laag. Deze Britse stal is opgetrokken uit goedkope houtschroten. Verder wordt zoveel mogelijk regenwater en waswater opvangen (groene vat) en (her)gebruikt.

Foto: Alice Booij

Tabel 1

Deelnemers aan de EDF-enquête.

Land	Aantal deelnemers	Aantal koeien per deelnemend bedrijf (gemiddeld)
Zweden	33	146
Ierland	11	176
Verenigd Koninkrijk	42	285
Nederland	36	143
België	20	96
Luxemburg	10	80
Duitsland	89	136
Polen	7	31
Slowakije	35	423
Frankrijk	101	65
Italië	49	103
Spanje	54	65
Totaal EDF	487	144